

Izhaja vsak torek in soboto ob 10. uri popoldne. Akopadena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Domovinska pravica in volilna reforma.

O dveh važnih stvareh je govoril na nedeljskem delavskem shodu gospod dr. Andrej Pavlica. Najnovejšo odločbo o domovinski pravici so posebno važne še za nas goriške Slovence, ki nam je magistrat v tem oziru delal že precej ovir. Glede volilne reforme pa je g. govornik tudi podal vse bistvene točke, ki jih je treba vedeti, ter jih poljudno raztolmačil. Zato priobčujemo njegov govor dobesedno.

O pridobivanju domovinske pravice.

Dragi delavci! O dveh jako važnih zadevah mi je danes govoriti. Prva zadeva se suče okrog vprašanja, kako se pridobiva domovinska pravica. V rokah imam dve razsodbi c. k. upravne sodnije na Dunaju z dne 2. junija in 19. oktobra 1906 glede 56 proslincev, katerih ni hotela goriška mestna občina sprejeti mej mestjane, češ, da niso doprinesli dokazov, ki jih zahteva zakon. Ti so se pritožili na c. k. namestništvo v Trstu. C. k. namestništvo v Trstu je razsodilo, da mora magistrat vseh 56 proslincev sprejeti mej mestjane. Goriška mestna občina se je obrnila proti tej razsodbi na c. k. upravno sodnijo na Dunaju in ta je izdala dne 2. junija in dne 19. oktobra l. 1906 dva odloka, ki sta velikega pomena. Iz teh odlokov razvidimo:

1. Odločitev glede podelitve domovinske pravice ne spada v področje občine, ampak v področje politične oblasti. To v zmislu § 36. poglavja VI. postavbe z dne 3. dec. 1863 št. 150 drž. zak. Po § 6. nove postavbe z dne 5. dec. 1896 št. 222 drž. zak. smatrati je občino kot stranko, ki se izjavi ali sprejme ali ne sprejme koga med domačine. Ako se izjavi, da sprejme, dobro, ako pa se izjavi, da ne sprejme, pride zadeva pred prvo razsojevalno inštanco politične oblasti, v našem slučaju pred c. k. namestništvo, ki izda v pravem pomenu odločilno razsodbo.

2. Politična oblast kot prva razsojajoča inštanca ne sme preiskovati le tistih dokazov, ki jih stranke doprinesejo, ampak je dolžna, če kaj manjka uradno poizvedovati. To v zmislu § 2. nove postavbe z dne 5. dec. 1896 in § 6. postavbe z dne 22. okt. 1875. § 2. postavbe z dne 5. dec. 1896 ne zahteva, da mora doprinesiti stranka občini, kjer hoče dobiti domovinsko pravico, vsa potrebna dokazila. Občina naj sama poizveduje, ali pa mora potem uradno poizvedovati politična oblast. Občina ima 6 mesecev časa odgovoriti ali ne odgovoriti. Po preteku 6 mesecev se sme prosilec obrniti na politično oblast, ki potem razsodi.

3. Ako si bival 10 let v občini A in se koncem 10 letne dobe preseliš v občino

B, imaš dve do pet let časa, da se potegneš za domovinsko pravico v občini A. To v zmislu § 4. post. z dne 5. dec. 1896.

4. Kdor je bil 10 let v občini nepretrgoma in ni vžival v tem času podpore za uboge, ima pravico do domovinske pravice v tej občini, tudi če dobiva po preteku 10 letne dobe podpore za uboge. To v zmislu iste postavbe z dne 5. dec. 1896. Franc Sartori iz Romansa je bival v Gorici od 1. jan. 1891, ko je dobila postava veljavo, nepretrgoma do 1. jan. 1901, ko je stekla 10 letna doba. L. 1904 je začel dobivati podporo za uboge. Ta podpora pa mu ni uzela pravice, da bi si ne mogel v Gorici pridobiti meščanstva.

Toliko o prvi točki! Druga točka, o kateri treba par besedi spregovoriti, je volilna reforma.

O volivni reformi.

Državni zbor je sprejel postavbo o splošni in enaki volivni pravici. Za državni zbor bodo volili vsi moški, ki so spolnili 24. leto, so Avstrijci in bivajo v dotičnem kraju ob razpisu volitve vsaj eno leto. Volili bodo vsi doma t. j. v občini, kjer bivajo. Če je občina razdeljena v razne vasi in pripadajo ti raznim volilnim okrajem, volil bo vsakdo v tisti vasi, kjer biva.

Volilno pravo se bo izvrševalo le osebno t. j. vsakdo bo imel za-se en glas, ki ga bo moral osebno oddati. Voliti ne bodo smeli 1. Vsi, ki so pod oblastjo očeta, oskrbnika ali kuratele. 2. Ti, ki vživajo podpore za uboge iz javnih sredstev ali kateri so to podporo vživali v prejšnjem letu. Kot taki pa se ne smejo smatrati ti, ki dobivajo podpore iz delavskih blagajin v boleznih in nezgodah, tudi ti ne, ki se brezplačno oskrbujejo v javnih bolnišnicah. 3. Osebe, katerim je premoženje v konkurzu. 4. Osebe, ki so bile v kazen obsojene radi kakakega zločina, tatvine, poverljive, sleparstva, nesramnosti (po §§ 460, 461, 463, 464, 512 državnega kaz. zakonika) ali pa radi prestopka § 1. postavbe z dne 28. maja 1881, ali § 1. postavbe z dne 25. maja 1883 ali §§ 1, 2, 3, 4 in 5 predzadnjega odstavka postavbe z dne 24. maja 1885. To izključuje od volilne pravice preneha pri prestopkih § 6., št. 1—10 postavbe z dne 15. novembra 1867 drž. zakoniku št. 131. z dnem, ko je dotičnik dostal kazni, pri drugih prestopkih te postavbe pa še-le po preteku 10 let po obsodbi, če je bil dotičnik kaznovan na 5 let. Pri vseh drugih navedenih prestopkih dobi spet volilno pravico 3 leta po prestani kazni. 5. Osebe, ki so bile kaznovane po §§ 45, 47, 48 in 49 vojne postavbe z dne 11. aprila 1889 zadobe volilno pravico 3 leta po prestani kazni. 6. Istotako izgube volilno pravice ti, ki se pregrešijo zoper volilno prostost ob volitvah za državni in deželni zbor. 7. Osebe, ki so pod

nadzorstvom policije ali pa so v prisilnici. Ti zadobe spet volilno pravico 3 leta po preteku tega nadzorstva ali izpustitve iz prisilnice. 8. Očetje, katerim je bila uzeta očetovska oblast nad otroci in sicer dokler se to ne premeni, v vsakem slučaju pa se 3 leta po sodniškovi razsodbi.

Ali bo moral vsak iti na volišče? Po vesti je dolžan vsakdo voliti dobrega krščanskega moža! Državni zbor pa je prepustil deželni zborom, da naj odločijo, ali bodo morali pod kaznijo vsi voliti ali ne.

O volivnih imenikih: Županstva bodo morala napraviti dvojen prepis vseh volilcev po abecednem redu z označenjem značaja in stanovanja. En prepis bo moralo izročiti glavarstvu v pregled. Glavarstvo mora popraviti pogoške uradno. Popravljeni imenik izroči glavarstvu županstvu, ki ga mora potem 14 dni razpoložiti. Čas za reklamacije bo trajal 14 dni po razglasitvi, da je volivni imenik razpoložen. V občinah, ki imajo nad 20.000 prebivalcev, mora biti vsaj 8 ur na dan razpoložen. Kdor bi hotel dobiti proti primernem plačilu tiskan imenik v roke, moral bo to naznaniti županstvu 8 dni po razpisu volitev. V nadaljnjih osmih dneh se bo moralo položiti 50 procentov stroškov, ki so približno potrebni za napravo imenika, drugače je priglasenje neveljavno. Kdor se v prvih 8 dne ne oglasi, nima pravice do imenika. Ostale stroške za imenik bodo plačali ob sprejemu.

Reklamacije napravi lahko vsakdo, ki je volivec v dotičnem kraju, tudi za druge ustmeno in pismeno. Reklamacije postavno vložene mora župan v treh dneh predložiti politični oblasti v razsodbo. Od glavarstva je dopuščena reklamacija na namestništvo v 3 dneh. Od tod ni več ugovora. Reklamacije se morajo napraviti za vsak slučaj posebe. K reklamaciji je treba dostaviti dokazilo, ki spričuje, da je dotičnik 24 let star in da je avstrijski državljani. Reklamacije, ki nimajo teh dokazil se zavrnejo. Dokazila ali spričevala smejo biti brez štempla.

Volili bomo z volivnimi listki. Vsak volivec ki bo vpisan v imenik, bo dobil legitimacijo in volivni list od županstva. Ako kdo izgubi volivni list ali ga uniči, dobil bo lahko drug. Tudi na dan volitve bode volivni komisar delil volivne liste. Te volivne liste bomo lahko napolnili doma, lahko pa tudi v volivni sobi. Volitev bo tajna. Vsakdo bo oddal zvit volivni listek. Kdor izgubi legitimacijo, ne bo mogel voliti! Volivni list bomo oddali, ko pokazemo prej legitimacijo.

Vse dežele bodo na en dan volile; vse ožje volitve bode tudi na

en dan. Ta dva dneva bo določilo ministerstvo za notranje reči.

Novi državni zbor bo štel 516 poslancev. Izmed teh bo 233 Nemcev, 259 Slovanov in 19 Italijanov. Izmed Slovanov bo 107 Čehov, 82 Poljakov, 33 Rusincev, 24 Slovencev in 13 Hrvatov. Kar se tiče slovenskih poslancev, volila jih bo kranjska dežela 11, štajerska 7, koroška 1, isterska 1, goriška 3 in tržaška 1. Na Goriškem bodo volili sodnji okraji tolminski, cerkljanski, kanalski, kobariški in bovški 1 slovenskega poslanca, sodnji okraj goriški brez mesta Gorice in vasi Ločnika 1 in sodnji okraji ajdovski, komenski in sežanski 1 slovenskega poslanca. Goriško mesto, v katerem bivajo Italijani, Slovenci in Nemci, bo volilo enega poslanca o katerem se ne more vedeti, katere narodnosti da bo! Furlani bodo volili v sodnjih okrajih korminskem in gradiškem 1 poslanca. Z njimi bodo volili tudi Slovenci z Brd, ki spadajo pod sodnji okraj korminski in vas Ločnik. Sodnja okraja červinjski in tržiški volita tudi enega furlanskega poslanca. Pod sodnji okraj tržiški spadajo tudi nekateri Slovenci, ki bodo z njimi volili in med njimi odločevali, kakor zapadni Brici.

Podkupovanje z denarjem ali blagom se bo kaznovalo z zaporom do 6 mesecev in sicer bosta kaznovana podkupovalec in podkupljenec. Kdor bo plačeval volivcem na dan volitve za pijačo in jedila ali dajal pijačo in jedila po znižani ceni, se bo kaznoval do 200 K. Kdor bo hotel koga siliti, bodisi s kakim dejanjem, s kakim oškodovanjem, bodisi s kakimi grožnjami, da naj ne gre voliti ali da naj gre voliti v določenem zmislu, bo kaznovan do 6 mesecev ali celo do 1 leta. Prav ta kazen bo zadela tudi tistega, ki bi hitro po volitvi morda komu škodo provzročil, ter je le-ta volil na nasprotno stran. Kdor bo razširjal krive vesti glede kraja, časa ali kandidata ob času, ko se volivei ne morejo več o stvari podučiti, bo kaznovan do 3 mesecev. Kdor bo n. pr. napolnil komu volivni listek s kakim drugim imenom in ne z imenom ki mu ga je naznanil dotični volivec, bo kaznovan do 6 mesecev. Kdor bi komu ukradel legitimacijo, ali kdor si tujo legitimacijo zase ali za druge, ki niso opravičeni porabil, bo kaznovan do 3 mesecev. Kdor bo volil za koga drugega, bo kaznovan do 3 mesecev, čeprav bi mu ta to dovoil. Kdor bi po nezakoniti poti zvedel, na katero stran je kdo volil, bo kaznovan do 6 mesecev. Kdor bi hotel motiti ali preprečiti postavno sklicano zborovanje, bo kaznovan do 3 in celo do 6 mesecev. Kdor bi se ne hotel odstraniti od zborovanja, kamor ne spada, bo kaznovan do 200 K. Glede vseh prestopkov bodo sodile okrajne sodnije, le glede napajanja in pogoščevanja volivcev in glede neopravičenosti oditi; ali mladi ga je zelo ljubil, in vselej ga je preprosil, da je ostal. Seve naposled je pa le odšel, stari ga je bil namreč zopet nabil, in to spet brez vzroka. Potem je postal tajnik bezovskega grofa... Mladi baron se je seznanil kmalu potem s hčerjo očetovega prištavnika s sedanjo baronico. Za tem je šel nekega dne stari v gozd, in ni se vrnil nikdar več; izginil je skupaj z divjim belcem. Nihče ne ve, kam je prišel. Podložniki, ki jih je izginoli baron tako stiskal, menili so v svoji lahkovernosti prav trdno, da ga je sam vrag odnesel s konjem vred v plamen večne pogube —

Večkrat sem premišljal o tej dogodbi; ali nisem je mogel raztolmačiti. Na zadnje pa so mi prišla v roko pisma mladega g. barona in zvedel sem še druge reči od lovca, deloma sem se pa tudi sam udeležil pri odkritju te skrivnostne dogodbe...

(Dalje pride.)

LISTEK.

Pod grajsko streho.

(Posnetek.)

Češki: L. Štroupežnický.

I.

V svoji detinski dobi sem kaj rad poslušal lepe pravljice in pripovedke. Moja prava radost je bila zvečer, ko so brneli kolovrati in je nepokojno plamikal lučica na čelešniku. Večkrat se je zgodilo da sem bil kar nejevoljen, ko so deli, da treba iti počivati, da bo jutri še en dan. Ali pa boste tudi jutri kaj pravili? sem menil; rajši bi bil poslušal dalje. Pozneje — se ve — me niso več mikale pravljice in sem še bolj zanimal za resnične dogodke.

Še zdaj se spominjam z veseljem krepkega lovca Vida, ki je bil v službi barona Matermorskega na Orlici in mi je pripovedoval mnogo zanimivosti iz življenja raznih ljudi. Veliko teh dogodkov sem že popolnoma pozabil, drugi se oživljajo v moji pameti le kot listi,

iztrgani iz večje, davno izgubljene knjige; ali jeden dogodek mi je ostal globoko v duši, ker je bil tako skrivnosten, nedokončan in se je tikal oseb, ki so mi bile znane. Kot drugim ljudem je ostal tudi meni v mrzkem spominu stari baron Jaroš Matermorski.

Večkrat sem vprašal lovca po tem čudnem možu. Zdelo se mi je, da se lovec ne spominja rad starega barona; še le po nekem obotavljanju mi je povedal, nekako tužnim glasom to-le:

Baron Jaroš Matermorski je služil v vojni proti francoski republiki kot ritmojster pri oklepnikih... Bil je nenavadno visok, slok, rusoglav, pegast. Oči so mu bile izbuljene in nosil je vedno ruse brke. Ko je bil doslužil, kupil je l. 1799 grajščino Orlico... Tedaj je že bil eno leto poročen. Njegova vlada nad podaniki je bila grozna. Hodil je vedno le z velikim korobačem v roki in za vsak najmanjši prestopok je ošvrkal — če tudi v sredi vasi — ne le podanike posle in pristavnika, nego tudi lovca in

oskrbnika. Ubil je nekoliko ljudi do smrti. Bajé je tepel tudi samo baronico — tiho, molčečo gospo; in tudi svojega sina že, ko je bil tri leta star... Jahal je vedno nenavadno velikega divjega belca, kakoršnih je imel celo pleme, in vedno je jahal v največjem diru... Ognjeni žrebec je bolj ferlel nego tekkel; in kamorkoli je priletel — ali k delavcem na polju, ali na pristavo — povsod je jezdec divjal, besnel, preklinjal in naganjal ljudi z bičem —

Soproga mu je umrla zgodaj. Ko je imel mladi Beneš (roj. l. 1800.) jedva pet let — dobil mu je baron v ptujini neke vzgojevalca, Francoza; pravilo so, da je bil izdajatelj nekih pariških novin, ko je bila dala francoska prekujska vlada odpraviti kralja in kraljico. Ta mož je bil skoro nem, nikogar ni žalil, da čestokrat je še govoril za podložnike ko jim je žugal baron s telesno kaznijo. Učil je sedanjega barona od petega do dvajsetega leta. Zgodilo se je, da je stari udaril tudi njega in tedaj je že hotel

udeležbe pri zborovanjih bo sodila in kaznovala politična oblast. V nekaterih slučajih izgubi kaznjene volivno pravico in pravico voljen biti še za 3 leta po prestani kazni.

Agitacija je seveda dovoljena v polnem obsegu. Le siliti ali podkupavati ni dovoljeno. Prepovedana je nepoštenost. Dovoljeno je podučevati volivce, jih svariti, jim prigovarjati, jih navduševati, jih prositi. Tudi peljati koga z vozom na volišče, ni prepovedano.

To so v glavnem nauki, ki se tičejo nove volivne reforme. Zapomnite se jih dobro in preskrbite se nemudoma s potrebnimi dokazili! Novi parlament bo za delavstvo velikanske važnosti, ker rešilo se bo v njem vprašanje o zavarovanju za slučaj bolezni, starosti in onemoglosti. O tem sem vam lani obširno govoril. Načrt te postave leži še vedno nerešen v državnem zboru. Delavci! Volivna pravica je sedaj v vaših rokah pripravno orožje, s katerim si lahko pridobite zmago! Primate torej za orožje kot zavodni Slovenci in Avstrijci!

„Soča“ obrekuje rajnike.

Pred štirinajstimi dnevi smo zahtevali od „Soče“ jasno izjavo, da njeno skrivnostno namigavanje ne cika na pesnika S. Gregorčiča. Ker nimamo do danes nikakega odgovora, smo prisiljeni nadaljevati boj proti skrunilec pokojnikov spomina.

„Soča“ je pisala: Takrat je dobil pesnikov brat Anton, da je izplačal vse male dolgove, posojilo 1500 gld. na vknjižbo. — Brbljava „Gorica“ naj pogleda v zemljiško knjigo, kdo... je dal denar in... kdo pa je bil vknjižen. In brat Anton je moral od tedaj redno plačevati po 90 gld. na leto za obresti, da si mu je šla tako trda, da bi se moral kamnu smiliti. Crknila mu je krava, rad bi si kupil drugo, ali — 90 gld. obresti je moral plačati.

Na to odgovorjamo:

Laž je, da se je pokojni S. Gregorčič ali kdo drugi vknjižil na premoženje pesnikovega brata Antona; laž je, da je moral brat Anton od tedaj redno plačevati po 90 gld., torej po 6%, na leto za obresti; laž je, da je moral Anton plačati 90 gld. obresti tudi tedaj, ko mu je bila crknila krava; laž je končno tudi neka druga trditev, da je namreč brat Anton lastnoročno potrdil v knjigi obračune Gabrščekove rodbine.

Resnica pa je to-le:

Pesnikov brat Anton je bil leta 1894. zadolžen in upniki so zahtevali od njega visoke obresti. Prosil je torej pesnika posojila in ta mu je posodil 1500 gld., pa brez vsake vknjižbe. Stem denarjem je plačal brat Anton vse dolgove in je bil neizmerno vesel, da se je tako rešil sitnih upnikov, katerim je moral plačevati po 6 do 7% obresti, med tem ko se je dogovoril z bratom, da mu bo dajal le 4½% obresti. Izplačal je tudi 200 gld. ki jih je dolgoval Kramarjevi Pepi. Kar je zahtevala, to ji je dal — nič več, nič manj. V knjigo ni gledal nikdar, obračunov v knjigi ni lastnoročno nikdar potrdil.

Dogovorjene 4½% obresti je plačal Anton 3 ali 4 krat, potem pa, ko mu je šla zopet trda, nič več.

Ves ta dolg in zastale obresti je pesnik l. 1902 bratu odpustil ter mu volil v svoji oporoki še lepo svoto denarja.

Res je bila Antonu poginila krava, pa tedaj ni plačal obresti, ampak je pisal bratu, da naj mu še kaj pomaga. Pesnik mu je odgovoril: Obžalujem, da Ti ne morem pomagati, ker nimam s čim.

Primerjajte, častiti čitatelji, ta dejstva z gori navedenimi trditvami Gabrščekove „Soče“, da razvidite lažljivost in nesramnost tega lista.

Kdor vé, kaka zlata duša je bil pokojni pesnik, komur je znano, kako je podpiral svoje stariše, svoje brate in sestre, da si je sam večkrat živel v revnih razmerah, temu se mora študiti izprinenost in hudobija človeka, ki se drzne

očitati blagemu pokojniku trdosrčnost in neusmiljenost.

Ko so napadali l. 1905. nekateri listi Prešerna, je pisal Simon Gregorčič prijatelju: Človeku je skoro žal, da je kedaj zapisal kako vrsto: pozabili bi vsaj po smrti njegove slabosti. Kaj bi rekel pokojni pesnik pa zdaj, ko se skruni njegov spomin celó z lažmi in nesramnim obrekovanjem? In za te nesramnosti delamo odgovornega A. Gabrščka, ki je te laži ali sam zagrešil ali pa za nje prevzel odgovornost kot lastnik in glavni urednik „Soče“.

Obenem svarimo „Sočino“ hieno prav resno, da neha brskati po pokojnikovem grobu, drugače bodo upravičene osebe drugod iskale pomoči proti skrunilec Gregorčičevega spomina.

Dopisi.

Iz Vrtojbe. — Preteklo nedeljo vršil se je v tuk. šol. prostorih kmetijski shod, katerega je sklical potov. učitelj kmetijstva g. Ant. Štrekelj. Že hitro po končani službi božji pričeli so se zbirati naši kmetje v šolski sobi, ter jo kmalu nato popolnoma napolnili. Shod je otvoril tuk. g. župan Fran pl. Locatelli, kateri je po kratkem nagovoru dal besedo gosp. učitelju in ta nam je v par besedah raztolmačil pravila in namen eksportne zadruge. Ko je končal g. potov. učitelj svoje razlaganje, se je oglašil k besedi g. Ivan Mermolja. Govornik povdarja potrebo kmetijskega združenja v obrambo svojih pravic in koristi. Nadalje govori o eksportni zadruzi in pravi: Kakor ste poprej slišali od g. potovalnega učitelja, bo eksportna zadruza v začetku prodajala samo krompir in še-le znanprej tudi druge kmetijske pridelke. Svetujem vam, da se ne zanašate samo na krompir, kajti če je resnica kar so lansko leto trgovci pravili, da so začeli na Ogrskem krompir saditi, kateri da dozori ob istem času kakor tukaj. Potemtakem bi bilo treba saditev krompirja opustiti, ker lahko Ogrska z nami konkurira, ker imajo bližje za pošiljatev in gnoj jih manj stane, oziroma da njih zemlja ne potrebuje toliko gnojenja kakor naša, ki je že vsa izsesana. Svetujem vam torej, kmetovalci, da se opriete bolj vinoreje, sadjereje in živinoreje. — Na levo stran cerkve, ko gremo od Gorice skozi Št. Peter, obe Vrtojbi in Bilje nam ležijo zakopani zakladi. Vidimo izglede med nami, da en družinski gospodar lahko obdeluje toliko vinograda, da lahko izkupi za vino toliko, kolikor poljedelec za krompir, kateri je delal s celo družino in z živino vred. — Kakšno razmerje je s stroški med prvim in drugim! Prvi je potrosil nekaj kron za žveplo in vitrijol; drugi pa ogromno vsoto za gnoj, stranišnico, krompirjevo seme in prehranitev delavne živine. Zatorej, kmetje, spametujmo se in oprimimo se onega, katero nam bo več neslo! Ne držimo se samo tega, kar je v navadi. Za g. Ivan Mermolja je še g. Štrekelj omenjal, naj se ne zanašamo preveč na krompir ter naj pridelujemo v večji meri zelenjavo. — Rekel je tudi, da upa, da nam v kratkem času dež. odbor ustanovi zavarovalnico zoper neugode pri goveji živini. — Raztolmačil je še nekoliko upliv umetnih gnojil na krompir. — Nato so se vsi kmetje podpisali za eksportno zadruzo. Tako je bilo lepega shoda konec. L. čvrsto v boj za kmetijske pravice! X.

Politični pregled.

Volitve.

Volitve za drž. zbor bodo razpisane tekom tega meseca ter se vrše začetkom maja. Vse stranke se nanje živahno pripravljajo. Socialni demokratje so že povsod postavili svoje kandidate. V slovenskem koroškem okraju kandidirajo socialisti Etbina Kristana. Slovenci postavijo na Koroškem kandidate v 2 okrajih.

Zmaga centra.

V torek so bile dovršene ožje volitve

z velikim porazom soc. demokratov in s sijajno zmago katoliškega centra. Vlada je razpustila drž. zbor, da bi mogla vladati brez Centra in proti njemu, liberalci so celo sanjali o kulturnem boju, a sedaj je prišel Centrum nazaj še močnejši kakor je bil poprej. — Izborna organizacija nemških katoličanov bodi nam vzgled! Uspeh volitev je sledeči: Pri ožjih volitvah za državni zbor so socialni demokratje izgubili 20 mandator, dobili 6, nacionalni liberalci izgubili 11, dobili 8, centrum izgubil 2, dobil 3, konzervativci izgubili 4, dobili 2, svobodnomiselna ljudska stranka izgubila 2, dobila 7. — Konečni rezultat državnoborskih volitev je torej sledeči: Katoliški centrum 150 mandator, konzervativci 59, nacionalni liberalci 55, socialni demokrati 43, svobodnomiselna ljudska stranka 28, državna stranka 21, Poljaki 20 (več 4), Gospodarska zveza 15, svobodnomiselni 11, Zveza kmetovalcev 8, brezbarvni 10, 1 velf, 1 danec. Centrum je pridobil 6 mandator več kot l. 1903, socialni demokratje pa 38 izgubili.

Darovi.

Za „Šolski Dom“:

Na lov je šel
a nič zadel;
čuvaj prišel,
mu puško vzal,
naznanil ga
predrznega.

Prišel prosit:
„ne naznanit,
ne pojdem zajčkov
več lovit“.

Gospod je djal:
„za šport le-ta
prav lahko se
par kronic da.“

V poravnavo zgorej opisanega konflikta fotograf A. Jerkič 20 K; za nadaljnjih 1000 prodanih S. Gregorčičevih razglednic 10 K.

Ivan Kurinčič, duhovnik, 4 K; nabrano v Kodermacovi krémi na trgu starega sv. Antona v Gorici 4 K.

Predsedništvu so plačali: Franc Ploh, šolski svetnik 4 K; županstvo v Črnicah podarilo 25 K; od čistega dohodka veselice ženskega oddelka z dne 26. januarja 120 K; Jožef Slokar v Kamniah nabral na srebrni ženitnini Jožefa Čermelj pri Rebku 13 K 20 h; Josip Carli, oficijal v Tolmini 5 K; dr. A. Gregorčič v Gorici 20 K.

Srčna hvala!

Za Gregorčičev spomenik.

Tomaž Rutar, kurat v Št. Frjancu 10 K; Anton Krukelj, župnik v Št. Juriju pri Kranju 5 K.

— Za pot. knjižnico „Adrije“ je daroval večč. g. Ivan Scaletari župan v Mirnu Gregorčičevega „Joba“ gospod Henrik Vuk 2 K in g. stud. inr. Rihard Faninger 7 knjig. Iskrena hvala!

Novice.

Goriški dež. zbor se snide 18. februarja.

Pozor naši zastopniki in denarni zavodi! — V Trstu se je ustanovila močna italijanska družba, ki razpolaga z več milijoni. Ta družba misli našo deželo preprestiti z električno žico ter jo raznaroditi. Napraviti misli ob Vipavi, Soči itd. velike električne naprave; v Tržiču veliko ladjedelnico; mline, žage itd. radi tega je pokupila sama ali po zastopnikih prekupeh skoraj vse važnejše mline in žage ob Vipavi, Hublju, ob novi železniški progi in Soči n. pr. Kanal Dot-tori na Furlanskem, žage in mline pri Kanalu, na Žagi, pri sv. Luciji itd.; prevrtati misli Polovnik in nasproti Trnovega napraviti velikanske proizvodjalne elektrike, da bo lahko z elektriko zalagala tudi železnico, trge in mesta. Če se vse to vresniči — potem pridejo tuji uradniki in delavci v deželo — naše ljudstvo pa bo zadnji suženj! Tujci bodo zahtevali takoj nemške ali laške šole in vlada jim bo srčno rada ugodila — če pa ne, postavila jih bosta pa „Schulverein“ in „Lega“. In nasledek? Le poglejte v Domžale ali druge gorenjske kraje! — Toraj pozor naši zastopniki! Še je čas! Družba je sicer že mnogo nakupila — pa koncesije še nima — in ta koncesija se ji mora preprečiti drugače smo zgubljeni! Prosimo vse slovenske zastopnike, brez razlike dežel, da z vsemi močmi de-

lajo na to, da družba ne dobi koncesije. Drugič pa pozivljamo naše denarne zavode, da se združijo, dobe koncesijo ter oni to napravijo, kar namerava napraviti tujec! Na delo, pozitivno delo za narod!

Poštni pečati tukajšnjih poštних uradov so na pismih samonemški. Zahtevamo od poštnega ravnateljstva, da odstrani ta škandal!

Krst pri Savci. — Pesem prvega slovenskega pesnika Franca Prešerna: Krst pri Savci je izšla v novi nemški prelogi, ki jo je krasno izdelala gospica Amerika Holzinger pl. Weidich, učiteljica goriške vadnice v p. Ta preloga se odlikuje od preloge Pennove. Naroča se pri gospici Holzinger v Gradcu, Hanß-Sachsgasse 5. Cena izvodu 1 K. Delo marljive pisateljice, nekdanje vrle predsednice sloveskega ženskega društva „Skalnica“ v Gorici, priporočamo prav toplo.

„Soča“ deli ministerske portfelje. — „Soča“ minolega četrtka je našega vodjo Premrou-a zopet postavila za „zadružnega ministra“. Ima gotovo dobro mnenje o njem, da mu privoščiti tako častno in odgovornostno polno mesto. Svetujemo ji samo, da topot pusti omenjenega gospoda vsaj mesec dni v tej šarži, da bo imel tudi materialno kaj od tega. Kakor znano ne dobi minister, ki ni vsaj en cel mesec na svojem mestu, nikakoršne plače. Torej, „Soča“, prosimo!

Velikega mačka kaže „Soča“ radi našega sijajnega shoda. Zmerja in psuje, kakor zna le ona. Vidi se, da ji zmanjkuje sape. Njene „zafrakcije“ pa so take, da se čudimo okusa „mladih inteligentov“, ki jih morejo požirati. Pa jim ne zamerimo tega, ker jim vedno grozi bič. Ljudstvo pa bo svobodno izreklo svojo sodbo o „Soči“ in njenih nakanah. Takrat bodo „mladi inteligenti“ videli, da so „Sočina“ usta veliko večja ko njena pamet.

Jakil obsojen. — Pri včerajšnji razpravi pred tukajšnjim okr. sodiščem je bil obsojen tovarnar Jakil iz Rupe radi prestopka zoper varnost časti, ker je napadel našega urednika, na 25 K globe, oz. 2 dni zapora, in na povrnitev stroškov.

Veliki ples „Goriške čitalnice“ bode, kolikor se sme po velikih pripravah sklepati gotovo jeden najslajnejših, kar jih je to staro ali še vedno cvetočo društvo v svojih prostorih priredilo. Veselični odsek, v katerem so to pot naši vrli trgovci častno in mnogobrojno zastopani, dela naravnost z veliko požrvovalnostjo, da nudi tako cenjenim udom tega društva kakor častitim vabljenim gostom v vsakem obziru prijeten in v marsičem pikanten večer. V slovenskem občinstvu, in sicer ne samo pri naših krasoticah, ampak tudi pri naših mladih gospodih, vzbujajo omenjene priprave veliko zanimanje za ta čitalnični veliki ples.

Veselica v prid „Šolskemu domu“, prirejena dne 26. pr. m. v čitalniški dvorani, je nudila poslušalcem kaj mično zabavo, in onim precej množestvilnim odsotnikom, ki jih je zadržalo izredno grdo vreme istega dneva ali morda še kaj drugega, zatrljemo, da so res kaj lepega zamudili. Ni še bilo menda v Gorici narodne koncertne priredbe, ki se je pripravila v tako kratkem času, kar pač dela izurjenosti vseh sodelovalcev in njih prevododji vso čast. Tamburaški zbor je bil še le par dni pred veselico na sodelovanje naprošen, in vendar je zasviral tri točke, dve začetka in eno na koncu sporeda, z izborno preciznostjo. Da je od teh najbolj ugajal venec narodnih napevov, se razume; občinstvo je svojo zadovoljnost izražalo s kaj živahnim ploskanjem. Jedro sporeda bila je „Zabava pri kavi“, šaljiva spevoigra, uglasbena od Graben Hoffmana. Njegova glasba gre ravno tako lepo v posluš kakor godba onega skladatelja, ki smo se na njegovih ljubkih umotvorih že naslajali pri „Pepelki“ in zlasti pri nepozabljeni „Sne-guljičici“. Ista prikupljiva melodioznost, kakor v imenovanih skladbah, je tukaj še oslajena s kaj ljubkim humorjem, s kojim se v satiričnem tonu slika sladko klepetanje pri sladki

kavi, kjer klepetulje združene v številno o-mizje osebne zadeve svojih znancev vlačijo čez zobe. Naše predstavljake teh klepetulj so svoje uloge izborni pogodile. Petje je bilo precizno; zraven že davno znanih dveh priljubljenih solistin, kojih ena je pela ulogo hišne dame, druga njene služkinje, vzbudili sta našo pozornost dve novi solistini, ena v ulogi botre, smešne poročevalke mestnih govoric druga kot hči domače gospe, ki nam je zapela lepo ljubavno pesmico. Takega naraščaja se pač smemo veseliti. Vsa čast pa gre tudi vsem drugim pevkam v zboru. Živa rudečica njih lic je pričala o vnemi in ognjevitosti, s katero so izvrševale vsaka svojo ulogo, pa tudi živahna mimika, ki je pač res presegala navadno diletantstvo. Najbolj pa so zvišali učinek na gledalca kostumi, v katerih so častite pevke nastopile. Kako lepo so se jim podajale staromodne noše, večinoma pristne! Človek bi mislil, da je k ženski lepoti potreben kostum po najnovejši modi; tu se je videlo, kako lepo je lepota tudi v nošah davno minulih desetletij prišla do veljave. — Uverjen sem, da nam pritegne vsak prisotnik tega večera, ako izrečemo željo, da se ta spevoigra ob primernem času ponovi.

— **Konec semestra.** — Danes so na tukajšnjih šolah končali prvi semester. Sinočnji koncert slovenskih srednješolcev je vspeh izborni.

Poročil se je g. Josip Budal, nadučitelj v Podgori z g. Marijo Kogoj. Bilo srečno!

— **Opozarjamo na oglas** glede prodaje Lavričeve slike.

— **Lep pogreb** smo videli v soboto popoldne, ki se je vil s Korna v župno cerkev na Travniki. Peljali so k večnemu počitku gospo Rozalijo Gorjanc. Sprevod je pokazal, kako spoštovana je bila pokojnica v našem mestu. N. v m. p.!

— **Zopet je nevarno obolel** dunajski župan dr. Karol Leuger. V četrtek so ga prevideli.

— **Škandal v seji zavarovalnice** proti nezgodam. — Začetkom tega tedna je imel sejo odbor zavarovalnice. Slovenski odbornik tesarski mojster gospod Franc Pust je zahteval zapisnik tudi v slovenščini. Predsednik Brunner pa je ugovarjal in izjavil, da se ta pravilja le nemško. Če kdo nemško ne zna, lahko govori laško. Nato je predlagal, naj se sklene, da naj se slovenski predlogi ne jemljejo v poštev in ne v zapisnik. Za ta škandalozni predlog so glasovali tudi slovenski socialni demokratje. Radovedni smo, s čim so Lahi nagradili socialiste za ta njihov čin. Kaj?

— **Vojaška vest.** — Listi poročajo, da se prihodajo pomlad premesti 56. brigada iz Ljubljane v Gorico. V Ljubljani vojaške pisarne že odpovedujejo stanovanja.

— **Redek slučaj.** — V Novem mestu bi se imele sedaj vršiti porotne obravnave, porotniki so že izžrebani, a obravnav ne bo, ker ni nikogar, ki bi ga sodili.

— **Požar v reški luki.** — V ponedeljek zvečer je v reški luki izbruhnil požar in napravil na bombaževini 20.000 kron škode.

— **Odlikovan** je g. Fr. Munih od Sv. Lucije, sedaj ravnatelj mestne klavnice na Reki, z zlatnim križcem za zaslug.

— **Orožniško obleko** bodo precej spremenili, posebno za patrolno službo.

— **Nov odvetnik v Kopru.** — V Kopru je odprl pisarno nov slovenski odvetnik dr. Ferdo Černe.

„Gregorčičeva slavnost“, — katero je napravilo preč nedeljo kat. izobraževalno društvo v Kobarižu je prav krasno izpadla. Vse točke proizvajale so se fino, posebno petje nam je vgajalo; na občno zahtevanje so morali pevci ponoviti Laharnarjevo: „Mladosti ni“. Igralci so dobri proizvajali burko „Kmet in fotograf“ ter veseloigro „Kmet — Herod“ — smeha ni manjkalo. Tudi deklamatorje moramo le pohvaliti. Velika dvorana v občinskem domu je bila nalučeno polna, tako, da gledalci niti rok niso mogli premakniti. — Pozna se precejšen napredek. Lani je društvo prvič javno nastopilo na deske, ki pomenijo svet; ker pa so sami imeli še premalo moči, pomagati so jim morali tuji pevci; — letos pa so vse točke samostojno izvedli. Ko se izvežba še tamburaški zbor, potem bo društvo tudi večkrat na leto lahko pripravljalo veselice. Tudi ljudstvo kaže vedno več zanimanja za društvene veselice, ker se jih v vedno obilnejem številu udeležuje.

To je najboljši dokaz draštva, da je na pravem potu. Le naprej!

— **Delavci v Kredu,** katerim se toliko časa ni plačalo delo pri reguliranju Nadiže, so sedaj prejeli svojo plačo. Pomagalo je, ko smo podrezali.

— **Avtomobili.** — Kolikor je do sedaj znano se v kobarškem okraju nobena občina neče zavezati, da bi državi garantirala za avtomobile. Prav imajo! Ali ni sramotno za državo, da od ubožnih gorskih občin zahteva, da ji garantirajo za morebitno zgubo — ko ima vendar pri pošti nad 20 milijonov letnega dobička? — Pri neki občinski seji rekel je kmečki odbornik: saj tako kmet največ davka plačuje — ali naj sedaj še gospodi plačuje, da se bo nobel vozila! Prav je imel! — Vsi smo z veseljem sprejeli misel v avtomobilih — pa plačevali jih ne bomo!

— **Skala je ubila** v kamenolomu v Gvardieli Vladimirja Zelena iz Senožeč.

— **Državna policija** dobi nove, manjše in cenejše samokrese.

— **Strašen zločin.** — Iz Sarajeva poročajo: V neki vasi blizu Rogatice so tam prebivajoči grškovožni kmetje umorili in oropali nekega Turka. Da bi zakrili zločin, so razsekali svojo žrtev na drobne kosce in skrili meso v vrečo. Turek je znan tudi v Sarajevu kot trgovec z živino.

— **Nogo je odtrgalo** v sredo po noči nekemu sprevodniku na blejski postaji. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnišnico. Ponesrečenec se piše Franc Hvalič, doma iz Žalca na Štajerskem, sedaj stanujoč v Trstu. Pri premikanju vlakov se mu je spodrsnilo in je padel pod vlak.

— **Na „izlet“** so se 5. t. m. odpeljali iz Gorice v Kanal trije mladi tiči, med njimi 12 letni Karol P. V Kanalu so se opijanili in se vesele volje vračali v Gorico. Na državnem kolodvoru jih je pa ustavil stražnik. Karol P. je povedal, da je našel 5. t. m. dopoldne v ulici sv. Antona denarnico, v kateri je bil bankovec za 20 K. S tem denarjem je povabil svoja dva tovariša na izlet v Kanal. — Našli so pri njih še 15 K, ki so shranjeni na policiji. Policija poizveduje, če P. denarja ni morda ukradel.

— **Streljal v plesni dvorani.** — V nedeljo zvečer so imeli v Ločniku ples. Neki fant je prosil neko dekle, naj gre z njim plesat, a ni hotela. Zagrabil je revolver in 6 krat ustrelil v dvorano. Več oseb je ranjenih. Njega so zaprli.

— **Veseliča v Alojzijevešču.** — Preteklo soboto in nedeljo so priredili gojenci Alojzijevešča lepo veselico. Imeli smo priliko videti, kako lepo znajo nastopati naši mladi fantiči. Reči moramo, da izvrstno. Precej dolgi vsopred je nudil raznovrstne zabave. Vse točke so bile prav lepo izvedene. Posebno nam je dopadla burka „Kmet in fotograf“, ter mali „Dinnikar“. Občinstva e bila oba dni prav obilno.

— **Roparski napad.** — Tesarski pomočnik Martin Žumer je napadel posestnika Stenovca blizu Mavčič v kranjskem okraju. Vrgel ga je na tla, mu vzel uro, vredno 28 kron in več drugih reči. Stanovec je napadalca spoznal. Orožniki so Žumra že prijeli.

— **Radeckijeva veterana,** 74 letnega Janeza Vilmana, iz Mojstrane so pokopali v sredo. Bil je tudi v bitki pri Solferinu l. 1859. Tedaj je bil ranjen v hrbet in krogla mu je ostala v telesu. Pred 2 leti pa so mu je v prsih začelo gnajiti, kar je povzročilo smrt.

— **Izvoz krompirja na Kreto.** — Doslej so smeli izvažati krompir na Kreto le če je bil desinficiran, ker so se bali „filoksere“. Sedaj pa je prišla v veljavo nova odločba, po kateri se sme krompir izvažati, ako je občina potrdila, da je krompir bil odposlan iz dotičnega kraja neokužen.

— **Telefon.** — Ministerstvo je odredilo, da se sme z dovoljenjem lastnika vsakdo posluževati telefona, kar doslej ni bilo dovoljeno.

— **Strašna nesreča.** — V sredo popoldne ob 3. uri je v Trstu povozil železniški stroj na mestu, kjer je prej stala postaja sv. Andreja, 23letnega delavca Jožefa Stolzerja iz Voloske ter mu odtrgal desno nogo. Stolzer je kmalu izdihnil.

— **Žrtve burje.** — Iz Trsta poročajo: V sredo je burja na kolodvorskem trga blizu glavnih skladišč podrla skladovnico tramov, ki so padli na delavčovo ženo Uršulo Koeman ter jo ubili. — Burja je zvalila nekaj kamnov z vrha v idno kamnoloma de Rin na novi openska cesti.

— **Listnica nredništva.** — Grgar: Pride v prihodnji številki. — Podlistek: Za sedaj imamo. Pozneje bi priobčili. Oglasite se!

Društva.

dr Društvo za podporo odpučenih kazencev in njihovih nedolžnih rodbin vabi k običnemu zboru, ki se bode vršil dne 20. februarja 1907 ob 5. uri pop. v dvorani št. 11 druzega nadstropja tukajšnjega c. k. okrožnega sodišča. Dnevni red: 1. Poročilo tajnika in denarničarja. 2. Volitev vodstva. 3. Morebitni predlogi članov. V Gorici, dne 7. februarja 1907. Vodstvo.

Ako bi ne prišlo ob 5 zadostno število članov, vrši se drugo zborovanje ob 6. uri.

dr Redni občni zbor kolesarskega društva „Gorica“ se vrši dne 16. februarja ob 8. uri in pol zvečer v društveni sobi pri zlatem Jeleni. Dnevni red po pravilih. Odbor.

dr Pevsko-tamburaško društvo „Št. Andrež“ v Št. Andrežu priredi danes zvečer plesni venček v dvorani g. Petra Lutmana ob 6. uri zvečer. Pri venčku sodeluje tudi ženski in moški zbor.

dr Vabilo k veselici, katero priredi „Slov. Čitalnica“ v Dol. Vrtojbi v nedeljo, dne 10. februarja v dvorani g. J. Maraž-a, pred cerkvijo. Vsopred veselice obsega pozdrav, tamburanje, šaljivi prizor „Piskrovez“, komičen prizor „Kmet in fotograf“ ter veseloigro v enem dejanju „Nemški ne znajo“. Po veselici je ples. — Vstopnina k veselici znaša: stojišče 40 vin., l. in II. vrsta sedeži 80 vin., drugi sedeži 60 vin. Vsak plesni komad stane 10 vin. — Začetek ob 3¹/₂ popoldne. — Posebnih vabil k veselici se ne razpošilja. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

dr. Konsumno društvo v Vrtojbi vabi vse člane k rednemu običnemu zboru, kateri bode v nedeljo dne 17. februarja t. l. ob 3. urah pop. v društvenih prostorih.

Dnevni red: 1) Poročilo ravnateljstva; 2) Poročilo nadzarstva; 3) Odobritev računskega sklepa za leto 1906 in sklepanje o razdelitvi čistega dobička; 4) Volitev 5 članov v nadzarstvo; 6) Slučajnosti.

dr Simona Gregorčiča slavnost v Mirnu, katero je priredilo preteklo soboto „Kat. del. društvo“, se je prav lepo obnesla. Vdeležba sama na sebi ni bila prav obilna, zato je bil vsopred toliko bolj dobro izvršen. Petje je bilo prav dobro, kar kaže, da se isto v društvu pridno goji. Posebno dobro so se izkazali naši vrni igralci. Lahko rečemo: vsakemu odru bi delali čast. Slavnostni govor je imel č. g. kaplan I. Popobnik.

dr „Narodna Čitalnica“ v Cerkljem priredi predpustno veselico v nedeljo, dne 10. svečana 1907 v dvorani „Gospodarskega doma“. Vsopred: 1. Strauss: Koračnica iz operete „Cigan — baron“, godba. 2. Mendelssohn: „Pozdrav“, sopran in alt z glasovirjem. 3. Raff: „Kavatina“, gosli in glasovir. 4. Laharnar: „Dneva nam pripelji zar“, mešan zbor. 5. Parma: Intermezzo iz opere „Ksenija“, gosli in glasovir. 6. G. Bøvk: „Sree sirota“, sopran in alt, gosli in glasovir. 7. Fr. Žolna: „Brat Sokol“, šaloigra v enem dejanju. 8. Ipavec: Podoknica iz opere „Teharski plemiči“, godba. 9. Šaljivo srečkanje. 10. Ples. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži 80 v, stojišča 40 v, člani polovico. Vstopnica za ples, pri katerem igra domača godba, se dobirajo zvečer pri blagajni. Vstop do-

voljen le članom in povabljenim, otroci izključeni. K obilni vdeležbi najuljudneje vabi Odbor.

Književnost - umetnost.

* **Koncert v deškem semenišču** v Gorici minulo nedeljo je uspel na splošno zadovoljnost udeležencev. Počastil je zavod s svojo navzočnostjo tudi prevz. knez nadškof, visokorodni grof Žiga Attems, precejšnje število gg. profesorjev. O spretnosti semeniškega vodstva pa ni pričal le uspeh koncerta, ampak zlasti tudi okusna uredba električne razsvetljave in drugih naprav. Vzeli smo s sabo najboljše vtiske.

* „Čas“-a letošnji 2. zvezek je izšel. Tudi druga številka „Dom in Sveta“ je že izšla.

* **Novi državnozbornski volilni red** z zemljevidom in imenikom volilnih okrajev na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Spisal Z. Ž. Cena 60 st., s poštino 70 st. Tiskal in založil Iv. Pr. Lampret v Kranju. — To delce obsega na 48 straneh določbe pravkar izšlih zakonov, katerimi se je deloma spremenil osnovni zakon o državnem zastopstvu uvedel novi red za volitev v državni zbor in se izdale posebne kazenske določbe za varstvo volilne in zborovalne svobode. Na koncu knjižnice se nahaja pregled volilnih okrajev z naznačenjem števila prebivalstva po narodnosti. Priporočamo knjižnico, ki bode dobro služila vsem ki se hočejo seznaniti z novimi volilnimi zakoni.

Slovanski svet.

sl Čehl za Slovake. — Na Češkem gre od občine do občine okrožnica, katero narod v masah podpisuje. Okrožnica obsega prošnjo za pomiloščenje Slovakov, ki so bili v zadnji politični pravdi obsojeni od — mažarskih sodnikov.

sl **Preganjanje Slovakov.** — In trige madjarov proti ogrskim Slovakom nimajo konca ne kraja. Izluhtali so zopet več slučajev „krivde“ in naprtli še več pravn na vrat tem narodnim mučnikom zaradi „puntanja“ proti Madjarom. Med drugimi je obtožen tajnik Jurige zaradi šestih članov „protimadjarke“, reči slovanske narodne vsebine. V uredništvih dveh slovaških listov so si popriklali delati zabavo s hišno preiskavo. — Tudi kultura!

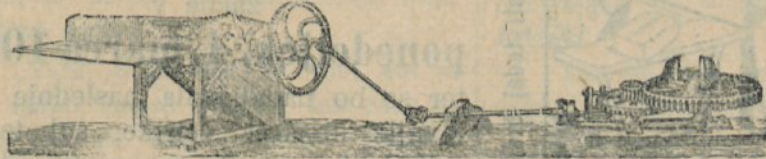
Dolžniki krojačev. — Danajski krojači so te dni izdali prvo „črno listo“ svojih dolžnikov. Na listi so jako visoko stoječe osebe poleg dijakov, potnikov itd. Danajski krojači stopijo v tej zadevi v zvezo z vsemi avstrijskimi glavnimi mesti.

Poskusite
in priporočite
== izdelke ==
Vydrone tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenoovnik zastonj.

Razstava kmetijskih in enoloških strojev.

Velikanska izbira železnih plugov, trpežnih bran (zobača), krmoreznic, strojev za trosenje sena, rezalnic, sejalnih strojev, mlatilnic na roko ali na motor, stiskalnic za vino, mastilnic in zdrozgalnic za grozdje, kakor tudi trpežnih pregrinjal za dež (cerade). — Sesalke, škropilnice in žveplalnice najboljšega sistema.

Cene skrajno nizke, konkurenca izključena.

Zastopnik **F. PRIMAS,**
Gorica, na Travniku št. 16, zadej.

Zahvala.

Globoko potrti vsled žalosti in nenadomestne izgube našega nepozabnega soproga, očeta, oziroma svaka gospoda

Franca Martinz,

c. kr. finančnega respicijenta v p.,

čutimo se dolžne izreči iskreno zahvalo vsem p. n. gg. udeležnikom pogreba, ki so izkazali nepozabnemu ranjkemu zadnjo čast na poti v večnost. Se enkrat srčna jim hvala. Bog vsem povrni.

V Gorici, 5. febr. 1907.

Žalujoči ostali.

Rojaki!

kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

prilagoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidarski & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Ivanov Pečenko

Gorica

prilagoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M

Pristno le z imenom „Schicht“ **Schichtovo milo** Pristno le z imenom „Schicht“

ne škoduje perilu

Prilani denar, čas in delo.

Prilani trud in delo, koristi le daj tudi zdravju.

Idem k pranju, ko k rajanju, Moči treba mi tu ni. Milo Schichtovo mi v pranju, Hitro, z lahka vse stori.

Krojaški mojster

VIDROJIC

V Gorici, pod Kostanjevico št. 10, se pripoloca slavnemu občinstvu in č. duhovščini v mestu in na deželi za obila naročila. Posebno se pripoloca za izdelovanje talarjev.

Na prodaj

je lepa **Lavrič-eva** slika v naravni velikosti in naravnih barvah.

Slika je na ogled v ulici Vetturini št. 16, I. nadstropje, kjer si jo lahko ogledajo slavn društva, katera si jo žele omisliti.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na oglu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z **opeko**, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Važno za vsakega!

Razprodaja!
Za zelo nizko ceno samo 3 gld. 20 kr. ena garnitura, obstoječa iz šestajst vrednih reči in sicer:

Važno za vsakega!

1 nikelnasta dobro idoča remont. žepna ura z znakom System Roskopf pat. z 3 letnim jamstvom in etui; 1 elegantna franc. nikelnasta verižica; 1 elegantni privesek k verižici; 1 elegantna kratna igla Goldin; 2 elegantna pozlačena prstana s Semin-kamnom; 2 (1 par) pozlačena zapestna gumba znamka »Garantia«; 2 elegantna pozlačena ovrtna gumba; 3 pozlačeni prsni gumbi; 2 (1 par) srebrna uhana umetno puncirana; 1 elegantno žepno zrcalo.

Vse skupaj z uro, katera je sama toliko vredna pošilja za 3 gld. 10 kr. po poštenu povzetju ali predplačilu

Mih. Horowitz

ekspozitna hiša Krakau, Koletok 4. (Avstrijsko).

Kar ne ugaia se denar nazaj vrne, ako se naročeno v 8 dneh nazaj pošlje.

Posilja ilustrovane cenike (čez 1000 slik) vseh vrst ur, juvelir, godbene muzikalije, optične izdelke, hišno in gospodarsko orodje.

Štev. 348

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil III. in IV. četrtletja 1905, t. j. mesecev

julija, avgusta, septembra, oktobra, novembra in decembra istega leta

začne v

ponedeljek, 4. marca 1907

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrte, sobote in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1 popoldne.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

V GORICI, 4. februvarja 1907.

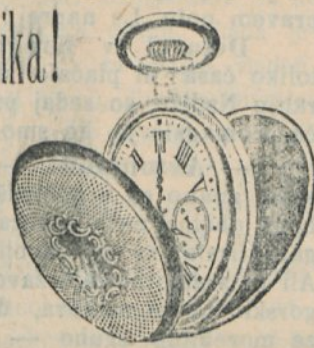
Ugodna prilika!

Namesto 18 K, samo

7 K.

Krasna rem. glorijska srebrna ura s 3 močnimi pokrovi lepo gravirana, natančno idoča 3letno garancijo, proti povzetju za 7 K

J. König, Uhrenfabrik
Dunaj VII., Westbahngasse 36.

Peter Lukman

krojaški mojster

v Gorici — ulica sv. Antona 1 — v Gorici naznanja, da ima dobro urejeno krojačnico, ter se sl. občinstvu v mestu in na deželi pripoloca za mnogobrojna naročila.

Izvrstno pecivo

pripoloca spoštovanim meščanom in okoličanom pekovski mojster

JAROB BRATUŠ

v Gorici Šolska ulica št. 6.

V zalogi ima in prodaja moko prve vrste iz Majdičevega mlina.

Delniška družba

združenih pivovarn Žalec in Laški trg

pripoloca svoje izborna pivo

v sodeih in v steklenicah.

Zaloga v Gorici na Kornu št. 13.

Razglas.

Na podlagi dne 31. januarja 1907 vršče se konkurenčne obravnave se bo radi oddaje zgradbe novega župnišča in k temu pripadajočega gospodarskega poslopja v Otaležu vršila dne 28. februvarja 1907 ob 10. uri dopoldne v kuratnem uradu v Otaležu

zmanjševalna dražba.

Vse delo je proračunjeno na K 20086 h 99.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na vpogled do istega dne v kuratnem uradu v Otaležu.

Od podjetnika se bo zahtevalo 10% varščine.

Cerkveno-stavbeni odbor v Otaležu,

dne 4. februvarja 1907.

Predsednik:

Josip Bogataj l. r.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905

na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. januarja 1907

na menice po 6%, na vknjižbo po 5 1/2%

Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Kupujte

cerkvene obleke

edino od naše slovanske tvrdke

Josef Neškudla,

protokolirani zavod za cerkvene obleke

v Olomucu,

Pošilja cerkvene oprave z 20 odst. ceneje kot druge avstrijske tvrdke in sicer:

kasule, pluviale, dalmatike vela, nebese, barjake, ahove, čilime, pokrivala, albe, rochete, kaliže, ciborium, monstrance, svečnjake, lustere itd.

Zalagatelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele na Dunaju in 16 avstro-ogerskih kapiteljskih cerkv.